

*Задорожня Ірина Леонідівна, аспірантка
кафедри регіонального управління, місцевого самоврядування та
управління містом НАДУ при Президентіві України*

СУЧАСНИЙ СТАН БЛАГОУСТРОЮ МІСТА КИЄВА

Сучасний стан благоустрою територіальних громад в Україні в цілому переважно характеризується як незадовільний. Це пов'язано з тим, що житлово-комунальна сфера використовує застарілі інструменти та засоби для здійснення діяльності в частині благоустрою. Дороги, тротуари, сквери, парки, місця для відпочинку, дизайн населених пунктів, санітарно-гігієнічні норми – все це потребує вдосконалення.

Встановлено, що у 1960-1990 рр. цьому питанню приділялося багато уваги. У профільних відповідних міністерствах і проектних інститутах було розроблено та затверджено державно-будівельні норми та нормативні санітарно-гігієнічні правила утримання територій навколо житлових будинків. З метою покращення стану житлових масивів та умов відпочинку мешканців будинків обов'язково розробляли проекти внутрішньо-квартального озеленення та благоустрою.

Ще зовсім недавно Київ був одним з найзеленіших міст Європи, але в наш час інтенсивної забудови багатопверхівками місто швидко втрачає колишні пріоритети. Дослідження внутрішньо-квартального озеленення є вкрай актуальним. Заміна старої малоквартирної забудови на новобудови 16-26 поверхів призводить до зниження площі благоустрою та озеленення на одного мешканця. Водночас збільшується площа відкритих парковок автомашин і зменшується кількість зелених насаджень. У сучасних житлових кварталах замість зеленого оазису територію навколо будинків переважно займає асфальт з контейнерними культурами. Тому створюється небезпечна екологічна ситуація, яка негативно впливає на здоров'я людини. Здавалось би, усім зрозуміло, що територію зелених насаджень не можна зменшувати, але проведений аналіз стану благоустрою й озеленення мікрорайонів і дворів у різних районах Києва свідчить, що це питання вирішують неоднозначно.

Сьогодні значний науковий і практичний інтерес викликає використання земель для забудови і благоустрою саме у межах міст, в яких сконцентровано більшість населення. Висока урбанізація та індустріалізація міських територій є причиною загострення екологічної ситуації, що негативно впливає на здоров'я населення шляхом забруднення повітряного і водного басейну, шумового забруднення, впливу електромагнітних хвиль та зумовлює негативні наслідки для фізичного і психоемоційного стану мешканців населених пунктів [1].

На наш погляд, проблеми сучасного українського міста слід вирішувати шляхом раціонального планування, забудови і благоустрою його територій. Благоустрій в населеному пункті має здійснюватись насамперед відповідно до затвердженої містобудівної документації, правил забудови і правил благоустрою населеного пункту, відповідно до установлених державних стандартів, норм і правил, а також системи нормативів, що встановлюється у сфері землеустрою, містобудування, озеленення територій, утримання будинків і споруд, освітлення територій, стандартів і нормативів у галузі охорони здоров'я та охорони навколишнього природного середовища. [2]

Місто – це не статична структура, що склалася раз і назавжди. Людська діяльність направлена на послідовне відновлення міського середовища, розвиток її структури, перетворення побутових і трудових умов життя населення. Благоустрій – це візитна картка кожного населеного пункту: стан вулично-дорожньої мережі, освітлення, озеленення та чистота міста – оцінка діяльності як місцевої влади, так і громадськості. Це показник рівня участі громади у вирішенні проблем і перспектив розвитку сфери благоустрою та комунального обслуговування населеного пункту.

Зазначимо, що сталий розвиток м. Києва – це економічно, соціально та екологічно збалансоване вирішення завдань щодо досягнення запланованих результатів функціонування міста в перспективі. Екологічна складова виступає на перший план тому, одним з пріоритетніших напрямів діяльності природоохоронних органів є вирішення найгостріших екологічних проблем, що виникли в місті. З метою оздоровлення довкілля, поліпшення екологічного і санітарного стану столиці Київською міською радою рішенням від 26.04.2018 р. № 799/4863 затверджено Перелік природоохоронних заходів у місті Києві у 2018 році. Розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 11.07.2018 р. № 1215 затверджено розподіл коштів Київського міського фонду охорони навколишнього природного середовища для фінансування природоохоронних заходів по перехідним роботам розпочатим в минулих роках та заходи для фінансування у 2018 році у сумі 109 355,8 тис. грн. [3]

У покращенні благоустрою міста Києва беруть участь комунальні підприємства. Зокрема, КП «Плесо» у 2018 р. підготувало 13 офіційних пляжів до літнього оздоровчого сезону (11 пляжів в 2017 р.); 7 пляжів отримали міжнародну екологічну відзнаку «Блакитний прапор» (3 – 2017 р.); проведено капітальний ремонт пляжів «Венеція» та «Молодіжний»; облаштовано 25 рятувальних постів (21 – 2017 р.); у I кв. 2018 р. реалізовано моніторинг 43 водойм, що перебувають на балансі підприємства за вмістом розчиненого кисню у водоймах з метою

недопущення заморів водних організмів у зимовий період. Кількість водойм, що контролювалася, у цьому році збільшилася на 88,4 % у порівнянні з 2017 р.; розширено перелік показників дослідження води випробувальної хімічної лабораторії КП «Плесо» на 35 % у порівнянні з 2017 р.; проведено паспортизацію 16 водних об'єктів міста.

Комунальне об'єднання «Київзеленбуд» внесло вагомий вклад у покращення благоустрою м. Києва, зокрема відкриття парків після капітального ремонту: «Відрадний» в Солом'янському районі, «Перемога» у Дніпровському районі (І черга), «Наталка» в Оболонському районі (ІІ черга) на Русанівській Набережній, «Муромець» в Деснянському районі та зелених зон міста: скверу «Червона Пресня» у Подільському районі, вул. Леонтовича в Шевченківському районі. Проведено поточні роботи щодо озеленення та благоустрою м. Києва.

Станом на 01.07.2018 р. висаджено 2 937 дерев, 24 872 кущів, 7,075 млн. квітів; відремонтовано 39 га та влаштовано 20,35 га газону; видалено сухостійних 4 176 дерев і 11 936 кущів, 1 194 аварійних дерев, прибрано омелу з 4 628 дерев; проведено формовочну та санітарну обрізку 112 335 дерев; встановлено 67 дитячих майданчиків, 3 спортивних майданчика, 234 лави, 337 урн для сміття, 48 контейнерів для сміття; відремонтовано 1 783 лави, 143 дитячих майданчика, 50 спортивних майданчиків. Аварійно-диспетчерська служба Управління екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) міської станції захисту зелених насаджень працює оперативно в цілодобовому режимі. За 8 міс. 2018 р. здійснила 545 виїздів для подолання наслідків негоди.

Київ – місто новобудов та інтенсивної реконструкції, зокрема, житлового фонду. Недотримання комплексного підходу, в т.ч. екологічного, до освоєння тієї чи іншої території, що забудовується, часто призводить до перетворення житлових мікрорайонів у будівельні майданчики. При цьому знищуються дерева, зазнають шкоди рослинний покрив, асфальтові та інші покриття, відбувається інтенсивне забруднення середовища пилом і викидними газами будівельної техніки, а також шумове забруднення. Також для Києва залишається актуальною проблема радіоактивного забруднення, тому що на ньому лежить відбиток Чорнобильської катастрофи. Дуже сприятливо відображається на екологічному стані міста те, що більше половини усієї території Києва займають зелені насадження.[4]

Таким чином, задля нашого майбутнього потрібні не тільки сучасні технології і обладнання, а й певна перебудова нашої свідомості. Тільки за умови дбайливого ставлення до довкілля, участі кожного з нас у збереженні та примноженні зелених насаджень, роздільного збирання відходів, а також екологічної освіти населення, соціальної реклами в

поєднанні з державною підтримкою можливо покращити екологічну ситуацію в місті Київ та забезпечити гідне майбутнє підростаючого покоління.

Список використаних джерел

1. Офіційний портал Міністерства екології та природних ресурсів України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://menr.gov.ua>. – Назва з екрана.

2. Про благоустрій населених пунктів: Закон України від 06 вересня 2005 року № 49 // Офіційний сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua> – Назва з екрана.

3. Офіційний інтернет-портал Київської міської державної адміністрації // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kievcity.gov.ua>. – Назва з екрана.

4. Інформаційний портал Благоустрій // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://blagoustriy.info/experiences/14>. – Назва з екрана.

*Івашко Олександр Дмитрович,
магістр архітектури, КНУБА*

АРТ-КЛАСТЕРИ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ПОТРЕБ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Сучасне суспільство, особливо молодь, має потреби, які відрізняються від потреб та естетичних уподобань попередніх поколінь, що призводить до появи нових функціональних типів будівель, одним з яких є арт-кластер. В умовах глобалізації серед молоді виникає потреба в вільному самовираженні без усталених рамок (рис.1). Явищами одного порядку є стріт-арт і арт-кластери – т.зв. інкубатори творчої думки, де молодий креативний митець може творити за мінімальну платню в приміщенні, яке облаштовує на свій смак. Сьогодні виникла ситуація, коли традиційні бібліотеки, музеї, галереї не приваблюють значну частину молоді, яка прагне сама приймати участь в процесі творчого саморозвитку.

Арт-кластер – це багатофункціональна будівля з поєднанням культурного і бізнес-спрямування, розрахована на трансформацію відповідно до зміни потреб, сучасний комунікативний простір на основі творчого самовираження, який складається з багатьох різних функцій, сумарний ефект від взаємодії яких значно перевищує ефект їх взаємодії окремо один від одного.